

Enbrel

Uw behandelend reumatoloog heeft u Enbrel voorgeschreven. Om dit medicijn goed te kunnen gebruiken, is het van belang dat u er een aantal dingen over weet. Lees daarom deze folder goed door. Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen kunt u daarmee terecht bij uw reumatoloog of reumaconsulent.

Werking

Enbrel is een geneesmiddel dat gebruikt wordt bij de behandeling van reumatoïde artritis, artritis psoriatica, de ziekte van Bechterew en jeugdreuma.

Hoewel de oorzaak van reumatoïde artritis, artritis psoriatica en de ziekte van Bechterew niet bekend is, wordt bij patiënten met deze aandoeningen een verhoogde hoeveelheid van het ontstekings-eiwit tumor necrose factor (TNF) gevonden. Dit eiwit speelt een rol bij het ontstaan en onderhouden van gewrichtsontstekingen. De ongewenste overproductie van TNF leidt tot een chronische ontsteking in de gewrichten, gepaard gaande met pijn, stijfheid, zwelling en mogelijk beschadiging van de gewrichten.

Enbrel is een product uit de biotechnologie (biological) en is gemaakt van menselijke eiwitten. Het werkt door zich te binden aan het eiwit TNF. Door deze binding wordt de ontsteking geblokkeerd. De pijn, stijfheid en zwellingen nemen af.

Er is een remmend effect op het ontstaan van gewrichtsbeschadigingen.

Over het algemeen begint u de werking van Enbrel al te merken, nadat u het middel een paar keer heeft gebruikt.

Meestal wordt binnen 3 maanden na start van de behandeling met Enbrel het maximale effect bereikt.

Enbrel wordt pas voorgeschreven als er onvoldoende resultaat is op de gangbare medicatie (gemeten via gewrichtsonderzoek, bloedonderzoek, vragenlijsten en pijnscore, de DAS-score).

Dit wil zeggen dat vóór de behandeling met Enbrel u moet zijn behandeld met methotrexaat, tenzij u geen methotrexaat mag gebruiken.

Gebruik

Enbrel wordt geleverd op recept en artsenverklaring via uw eigen apotheek of middels Enbrel Support. Levering via Enbrel Support kan geregeld worden op uw verzoek via de reumatoloog of reumaconsulent. Ook wordt Enbrel geleverd via Apotheek Laurentius Kwartier. Dit is de poliklinische apotheek van het Laurentius Ziekenhuis en bevindt zich bij de hoofdingang (route 0.50).

Enbrel is verkrijgbaar in een kant en klare voorgevulde injectiespuit of voorgevulde injectiepen (myclic). Het wordt toegediend middels een subcutane (= onderhuidse) injectie, volgens voorschrift van uw arts. De injectie moet 1x per week worden toegediend op een vaste dag. De gebruikelijke dosering is 50 mg eenmaal per week.

U kunt Enbrel zelf toedienen. De reumatoloog zal u doorverwijzen naar de reumaconsulent voor instructie om Enbrel zelf te leren injecteren.

Bewaren

Enbrel dient volgens voorschrift, buiten bereik van kinderen, in de koelkast tussen 2°C en 8°C bewaard te worden. U mag het niet invriezen.

Buiten de koelkast is Enbrel beperkt houdbaar. Gebruik bij vervoer daarom het speciaal bijgeleverde koeltasje en koelement.

De injectiespuit mag wel een half uur voor het injecteren uit de koelkast.

Op de etiketten van de injectiespuiten staat de houdbaarheidsdatum. Controleer deze voor gebruik.

Dosis vergeten te injecteren

Als u de Enbrel een keer vergeet toe te dienen, neem de injectie dan de volgende dag.

Wanneer u langer dan een dag vergeten bent te injecteren, sla dan een keer over en neem de volgende dosis volgens het gebruikelijke schema.

Neem in geen geval een dubbele dosis om de overgeslagen dosering in te halen.

Voorzorgsmaatregelen

Het is van belang te weten of u in het verleden tuberculose (TBC) heeft gehad of ermee in contact bent geweest.

De behandeling met Enbrel kan namelijk een TBC uit het verleden weer activeren. Voordat u met de behandeling begint zal er daarom een longfoto (X-thorax) worden gemaakt en een huidtest voor tuberculose worden gedaan, een zogenaamde Mantoux-test, via een kleine injectie onder de huid.

Wanneer hieruit blijkt dat u vroeger TBC heeft gehad of hiermee in aanmerking bent geweest, kan uw arts na eventueel overleg met de longarts besluiten om u uit voorzorg medicijnen te geven tegen TBC. Het starten met de behandeling van Enbrel zal tijdelijk worden uitgesteld.

Stel uw reumatoloog op de hoogte van eventuele onderstaande omstandigheden:

- u een infectie heeft zowel plaatselijk (bijv. zweer op het been) of een algehele infectie (bijv. griep);
- u binnenkort een vaccinatie ondergaat;
- u aan een neurologische aandoening lijdt (bijv. multiple sclerose) of een ontsteking heeft van de oogzenuw(en);
- u ernstig(e) hartproblemen/hartfalen heeft of heeft gehad;
- u zwanger bent of een kindervens heeft;
- u andere medicijnen gebruikt (Zorg voor een recent medicijnenpaspoort!);
- u een stoma of urinekatheter heeft.

Bijwerkingen

Als u Enbrel gebruikt kunnen er bijwerkingen optreden.

De meest voorkomende bijwerking is een reactie op de injectieplaats, zoals jeuk, roodheid en zwelling. In dat geval kunt u uw huid het beste koelen met een koud washandje. Over het algemeen komen deze reacties na de eerste maand van de behandeling minder voor.

Enbrel kan het risico van het krijgen van infecties verhogen.

Wees attent op de volgende tekenen vanaf het moment dat de behandeling is gestart:

- gezwollen lymfklieren/keelpijn;
- aanhoudend hoesten;
- plotseling gewichtsverlies;
- koorts;
- vermoeidheid.

Andere klachten kunnen zijn hoofdpijn, huiduitslag en maagdarmproblemen.

Wanneer u een infectie krijgt terwijl u Enbrel gebruikt (bijvoorbeeld een longontsteking of hoge koorts), moet u contact opnemen met uw behandelend reumatoloog. In bijna alle gevallen zal er *tijdelijk gestopt worden* met Enbrel om uw afweersysteem de kans te geven de infectie te bestrijden.

Neem dus bij infecties of koorts contact op met de reumatoloog.

Mogelijke bijwerkingen op lange termijn zijn nog niet bekend, omdat dit middel pas gedurende enkele jaren op de markt is.

Bloedcontrole

Door regelmatig uw bloed te laten onderzoeken, kunnen bijwerkingen vroegtijdig worden opgespoord. Houdt u zich daarom goed aan de afspraken voor bloedcontrole, ook bij langdurig gebruik ten minste 1 maal per 3 maanden.

Alcohol

Alcohol heeft een ongunstige invloed op de werking van Enbrel. Beperkt het gebruik van alcohol of gebruik geen alcohol.

Vaccinaties

Door het gebruik van Enbrel kan het zijn dat u meer vatbaar bent voor bepaalde infectieziekten (bijvoorbeeld griep). Het kan zinvol zijn om u hiervoor te vaccineren.

Overleg met uw behandelend reumatoloog.

Voor overige vaccinaties, bijvoorbeeld nodig in verband met een buitenlandse reis, adviseren wij 6 maanden van te voren te overleggen met behandelend reumatoloog en de GGD.

Informatie over de GGD kunt u vinden op de website www.ggdlimburgnoord.nl.

Vaccinatie met een levend vaccin is **niet** toegestaan.

Zwangerschap/kinderwens

Het advies is om niet zwanger te worden als behandeling met Enbrel plaatsvindt. Gebruik daarom adequate anticonceptie als u in de vruchtbare periode bent.

Tot tenminste 1 maand na het stoppen met Enbrel blijft u anticonceptie gebruiken. Dit geldt ook voor mannen.

Tijdens het gebruik van Enbrel mag u geen borstvoeding geven.

Operatieve ingrepen

Bij een geplande operatie stopt u twee weken van te voren met Enbrelinjecties. Als de wondgenezing goed is en er geen complicaties zijn, mag weer gestart worden met Enbrel.

Moet u met spoed een operatie ondergaan, stop dan zo snel mogelijk met Enbrel. Meld aan uw behandelaar dat u Enbrel gebruikt en dat u daarom een verhoogde vatbaarheid heeft voor infecties.

Tandheelkundige behandeling

Moet u een tandheelkundige behandeling ondergaan, waarbij operatief ingrijpen plaatsvindt, zoals implantaten, trekken van tanden en kiezen, stop dan 2 weken vooraf met Enbrel. U mag Enbrel weer gebruiken als de wond genezen is en de eventuele antibioticumkuur beëindigd is.

U mag Enbrel gewoon gebruiken bij het boren van gaatjes en het verwijderen van tandsteen.

Reizen

Als u met vakantie gaat, moet Enbrel zowel tijdens de reis als op uw vakantieverblijf gekoeld worden bewaard. De aangereikte koeltas en koelelementen kunt u hiervoor gebruiken.

Als u met een vliegtuig reist dient u de spuiten mee te nemen in de *handbagage*. De temperatuur in het bagageruim is vaak erg laag waardoor er kans op bevriezing bestaat.

Neem van tevoren contact op met de vliegtuigmaatschappij om te melden dat u naalden en spuiten in uw handbagage meeneemt.

Een volledig ingevuld medisch paspoort is nodig om u te kunnen legitimeren. Vraag op de polikliniek reumatologie de benodigde reisdocumentatie.

Bloeddonor

Als u bloeddonor bent, raden wij u aan voor overleg contact op te nemen met de bloedbank en uw

aandoening en medicijngebruik te melden. Zeer waarschijnlijk zult u uw donerschap moeten staken.

Bereikbaarheid voor medisch advies

Tijdens kantooruren poli Reumatologie, tel. (0475) 38 21 97.

Buiten kantooruren en in het weekend uw huisartsenpost.

De huisarts kan indien nodig contact opnemen met de dienstdoende reumatoloog.

Laurentius Ziekenhuis
Mgr. Driessenstraat 6
(hoofdingang bereikbaar via de Oranjelaan)
6043 CV Roermond
www.lzr.nl

Patiëntencommunicatie Laurentius ziekenhuis
14287390 - Reumatologie - november 2018